

MAP Karlovarsko II (reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0008557)

Pracovní skupina č. 1 „Čtenářská gramotnost“ a č. 3 „Rovné příležitosti“ – rozšířené jednání

Místo konání: online videokonference

Datum: 16. 2. 2021

Přítomní: dle evidence účastníků

Obsah:

1. Úvod
2. Data z ČŠI o wellbeingu žáků a učitelů
3. Pozitivní podpora chování žáků (metoda PBIS)
4. Program Pomáháme školám k úspěchu
5. Vzdělávání sociálně znevýhodněných (Romských) žáků

ad 1) Úvod

Manažerka projektu přivítala účastníky a seznámila je s cílem a organizací dnešního jednání. Cílem je diskuze o poznatcích z veletrhu „Úspěch pro každého žáka“, kterého se zúčastnili manažeři projektu v lednu. Dnešní jednání se týká oblastí wellbeingu, profesního učení pedagogů a vzdělávání sociálně znevýhodněných žáků.

Videa a prezentace z veletrhu Úspěch pro každého žáka jsou na webu: <https://uspechzaka.cz/veletrh-uspech-proJak-kazdeho-zaka-2021/>

ad 2) Data z ČŠI o wellbeingu žáků a učitelů

V prvním příspěvku představil manažer projektu část prezentace z veletrhu na téma data o wellbeingu žáků a učitelů. Například v PISA testech jsou vidět rozdíly ve výsledcích mezi žáky, kteří mají plnou podporu rodiny ve svém učení a žáky, kteří tuto podporu nemají. Jedná se o rozdíl jednoho školního roku ve znalostech. V ČR škola předpokládá, že rodina při problémech s procesem učení zjedná nápravu, škola předpokládá, že rodina ví, co má dělat. Pokud tuto podporu od rodiny vyžaduje škola i po žácích z rodin, kde podpora není, jsou tito žáci znevýhodněni. Byly také prezentovány údaje o spokojenosti žáků a učitelů ve škole. V ČR je nejmenší spokojenost ze zemí EU, 2/3 učitelů nejsou spokojeni. To má vliv na vzdělávací výsledky.

Diskuze k tomuto bodu se týkala mimo jiné rodičovského dilematu: rovnost systému x kam dát vlastní dítě do školy a co rodič od školy očekává. Kultura v prostředí škol byla přirovnána k firemní kultuře. Školy by měly být otevřené pro rodiče, např. už jen to, zda jsou na webu školy zveřejněny kontakty na vedení školy a vyučující má vliv na to, jak rodič školu vnímá a zda se školou může komunikovat.

ad 3) **Pozitivní podpora chování žáků (metoda PBIS)**

V dalším příspěvku byla představena metoda PBIS, která se zaměřuje na žáky s tzv. náročným chováním. Tato metoda je pro žáky srozumitelná, podporuje pozitivní chování, dává důraz na předvídatelnost a jasnost. Jsou zde definovány tři úrovně: základní, která platí pro cca 80 procent žáků, střední intenzita práce týkající se cca 10 až 15 procent žáků a nejnáročnější práce nutná v cca 5 % žáků.

Podpora pozitivního chování na všech třech úrovních je dlouhodobý náročný proces, výcvik učitelů pod vedením lektorů může trvat až 3 roky. Projekt MAP nemůže zaplatit tento výcvik pro jednotlivé školy, ale bylo nabídnuto, že můžeme zprostředkovat kontakt na lektory či domluvit v případě zájmu podrobnější seznámení s metodou přímo ze strany lektorů.

Diskuze se týkala např. porovnání vzdělávacího systému v ČR a ve Finsku, nastavení sociálního systému v ČR a role rodičů ve vzdělávání svých dětí.

ad 4) **Program Pomáháme školám k úspěchu**

Po přestávce následovalo představení programu Pomáháme školám k úspěchu. Výhodou programu je nižší administrativní náročnost, než je tomu u EU dotací, takže školy se nemusí obávat, že jim přibude další zatěžující administrativa. Program se věnuje pod vedením zkušených lektorů intenzivnímu vzájemnému učení pedagogů. Bylo připomenuto, že lektorka tohoto programu Hana Košťálová vedla kurzy čtenářských dílen v projektu MAP KV II.

ad 5) **Vzdělávání sociálně znevýhodněných (Romských) žáků**

Na závěr byly prezentovány poznatky z workshopu, který se týkal vzdělávání sociálně znevýhodněných (zejména Romských) žáků. Poznatky vycházejí z publikace Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy s názvem „Kdo půjde do míst, kde necítí uznání“. Účastníci obdrželi odkaz na stažení publikace a byli seznámeni se souhrnnými poznatky. Účastníci jednání, kteří v praxi pracují se sociálně znevýhodněnými rodinami, potvrzovali pravdivost prezentovaných poznatků.

Na prezentaci navázala diskuze, kde se debatovalo například o očekávání škol. Školy mají očekávání, která jsou legitimní u rodin, které nejsou sociálně znevýhodněné. O spravedlnosti můžeme mluvit, až když už se žáci mohou rozhodovat sami za sebe, vzhledem k tomu, že nemůžou, tak by škola měla vyrovnat hendikep, a to včetně rodinného zázemí. Nyní v době výuky na dálku toto platí ještě více a nůžky mezi vrstvami společnosti se ještě více rozevírají. Debatovalo se také vhodnosti či nevhodnosti opakování ročníku kvůli výuce na dálku.

V rámci diskuze byla také doporučena kniha sociologa Daniela Prokopa „Slepé skvrny“.

Zapsali: Hendrichová, Turková, Makovička, Šebesta